

รายวิชา ประวัติศาสตร์

รหัสวิชา ส๑๓๑๐๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

เรื่อง อาณาจักรไทย

ครูผู้สอน ครูอุบล พันธุ์อ้น

เรื่อง

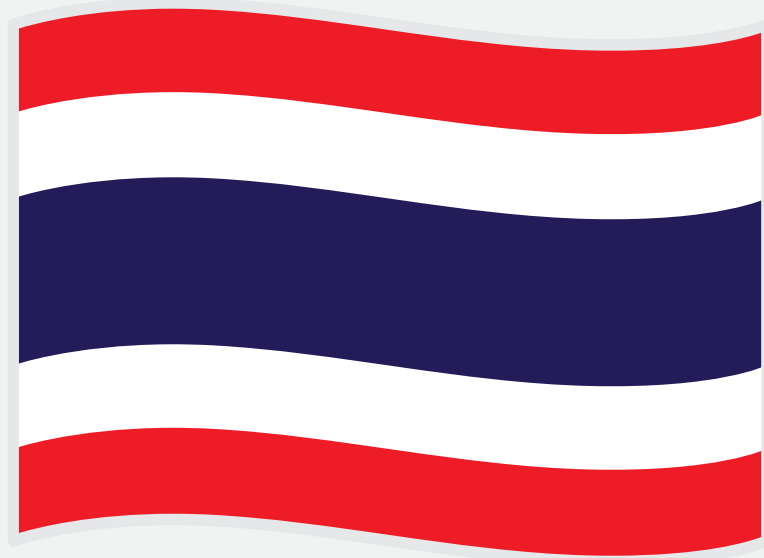
อาณาจักรไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายความเป็นมาของชาติไทยผ่านประวัติศาสตร์ของอาณาจักรต่าง ๆ โดยสังเขป
๒. สามารถเรียงลำดับอาณาจักรต่าง ๆ และระบุพระนามผู้สถาปนาได้
๓. ตระหนักในการรู้คุณแผ่นดินและบรรพบุรุษ เพื่อการเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม

เพลงชาติไทย

หอการค้ารวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

ต้นฉบับ MV เพลงชาติไทยแรกในรัชกาลที่ ๑๐

เผยแพร่โดย : พิพิธภัณฑ์ธงชาติไทย

เผยแพร่วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๒

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=6gOr72J_7wk

เมื่อนักเรียนฟังเพลง
และร่วมร้องเพลงชาติไทย
นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไร

คำศัพท์ที่ควรรู้

๑. **อาณาจักร** เขตแดนที่อยู่ในอำนาจ ปกครองของประเทศหนึ่ง

๒. **สถาปนา** ยกย่องโดยแต่งตั้งให้สูงขึ้น

๓. **ครองราชย์** การดำรงตำแหน่งเป็นพระมหากษัตริย์

อานาจักรทริภุญชัย

อานาจักรทวารวดี

อานาจักรละโว้

อานาจักรศรีวิชัย

อานาจักรตามพรลิงค์

อานาจักรโบราณ

ดินแดนไทยในปัจจุบันเคยเป็นที่ตั้ง
อานาจักรโบราณที่มีความสำคัญ
หลายแห่ง

เดิมสุโขทัยเป็นเมืองขึ้นของละโว้ ปกครองโดย
ขอมสภายุทธยาภิบาล

เมื่อขอมเริ่มเสื่อมอำนาจลง
พ่อขุนบางกลางหาว และ พ่อขุนผาเมือง
ร่วมกันยึดอำนาจ
และสถาปนาเป็นรัฐอิสระ

พ่อขุนบางกลางหาว
ขึ้นครองราชย์เป็นปฐมกษัตริย์
นามว่า พ่อขุนศรีอินทราทิตย์

อาณาจักรสุโขทัย

สิ่งสำคัญที่เกิดขึ้นในสมัยสุโขทัย คือ พ่อขุนรามคำแหงมหาราช
ได้ทรงประดิษฐ์อักษรไทยขึ้นในปี พ.ศ. ๑๘๒๖
ถือเป็นมรดกสำคัญของชนชาวไทยที่ตกทอดมาถึงในปัจจุบัน

ต่อมาสุโขทัย เริ่มอ่อนแอลง
ทำให้แคว้นละโว้ และ สุวรรณภูมิ เข้มแข็งขึ้น

อาณาจักรอยุธยา

การสถาปนาอาณาจักรอยุธยา
เกิดจากการรวมกันระหว่าง
แคว้นสุพรรณภูมิ และแคว้นละโว้

ผู้นำในการสถาปนาคือ

สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง)

สมัยอยุธยาถือเป็นช่วงเวลาที่เป็นศูนย์กลาง

อำนาจยาวนานที่สุด

การปกครองสมัยอยุธยา

กษัตริย์มีอำนาจสูงสุดในการปกครอง

มีวัฒนธรรม และภูมิปัญญาของไทย ที่สืบทอดมาจากสุโขทัย และส่งผ่านมาจนถึงปัจจุบัน

สภาพสังคมสมัยอยุธยา ใช้ระบบศักดินาในการกำหนด
สิทธิและหน้าที่ของคนในสังคม
ประชาชนประกอบอาชีพหลัก คือ เกษตรกรรม
และการเก็บของป่าชาย

ระบบศักดินา : เป็นการกำหนดชนชั้นทางสังคม
คือ กำหนดสิทธิในการถือครองที่นาสูงสุด

แม่น้ำเจ้าพระยา

แม่น้ำลพบุรี

แม่น้ำป่าสัก

สันนิษฐานว่า พระเจ้าอู่ทอง เป็นผู้นำในการรวมแคว้นสุพรรณภูมิและ
แคว้นละโว้ เข้าเป็นอาณาจักรเดียวกัน และสถาปนากรุงศรีอยุธยาขึ้น

ภายหลังเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๒

สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ทรงกอบกู้บ้านเมืองพร้อมกับปราบชุมนุมต่าง ๆ ที่ตั้งตัวเป็นแคว้นอิสระได้สำเร็จ เนื่องจากการฟื้นฟูกรุงศรีอยุธยา ซึ่งเสียหายอย่างย่อยยับจากภัยสงคราม ต้องใช้กำลังคนและกำลังทรัพย์มาก ไม่เหมาะสมที่จะใช้เป็นเมืองหลวงอีกต่อไป

สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
ผู้สถาปนาอาณาจักรธนบุรี

พระเจ้าตากสินจึงทรงตัดสินใจย้ายราชธานีลงมาทางใต้ของ
กรุงศรีอยุธยา พระองค์ได้ทรงสถาปนาอาณาจักรใหม่ขึ้นมาโดย
ทรงขนานนามว่า “อาณาจักรธนบุรี” ลักษณะสำคัญที่ตั้งของ
กรุงธนบุรี

๑. กรุงธนบุรีเป็นเมืองขนาดเล็ก
๒. กรุงธนบุรีตั้งอยู่ปากแม่น้ำเจ้าพระยา
สะดวกในการติดต่อค้าขาย
๓. กรุงธนบุรีมีป้อมปราการอยู่ทั้งสองฟากแม่น้ำ

การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์

เกิดขึ้นเมื่อสมเด็จพระเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึก
ปราบดาภิเษกขึ้นเป็นพระมหากษัตริย์มีพระนามว่า
“พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช” และ
ทรงย้ายราชธานีจากกรุงธนบุรี มาฝั่งตรงข้ามของ
แม่น้ำเจ้าพระยาและตั้งชื่อใหม่ว่า **กรุงเทพมหานคร**
ในปี พ.ศ. ๒๓๒๕

ประเทศไทยในปัจจุบัน อยู่ในยุคสมัยรัตนโกสินทร์
ซึ่งเริ่มต้นเมื่อวันที่ ๖ เมษายน พ.ศ. ๒๓๒๕

ในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น เป็นช่วงเวลาที่เกิดเหตุการณ์
สำคัญขึ้นหลายเหตุการณ์ แบ่งเป็นรัตนโกสินทร์ตอนต้นและ
ตอนปลาย

รัตนโกสินทร์ตอนต้น ช่วง รัชกาลที่ ๑ - รัชกาลที่ ๓
รัตนโกสินทร์ตอนปลาย ช่วง รัชกาลที่ ๔ - ปัจจุบัน

อาณาจักรรัตนโกสินทร์

นักเรียนคิดว่าประโยชน์ของ
การศึกษาประวัติ
อาณาจักรชาติไทย คือ

สมัยอยุธยา

สมัยรัตนโกสินทร์

สมัยสุโขทัย

สมัยธนบุรี

กิจกรรม ร่วมด้วยช่วยคิด

“ให้นักเรียนร่วมกัน เรียงลำดับอาณาจักรของไทย
พร้อมกับ จับคู่ผู้สถาปนาอาณาจักร”

“เรียงลำดับอาณาจักรของไทย”

.....

อาณาจักรสุโขทัย

.....

อาณาจักรรัตนโกสินทร์

.....

อาณาจักรธนบุรี

.....

อาณาจักรอยุธยา

“จับคู่ผู้สถาปนาอาณาจักร”

อาณาจักรสุโขทัย

อาณาจักรอยุธยา

อาณาจักรธนบุรี

อาณาจักรรัตนโกสินทร์

สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้า
จุฬาโลกมหาราช

พ่อขุนศรีอินทราทิตย์

สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑
(พระเจ้าอู่ทอง)

ชั้นปฏิบัติ

คำชี้แจงนักเรียน

๑. นักเรียนทำใบงานที่ ๑ เรื่อง อาณาจักรไทย
๒. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยใบงาน หน้าชั้นเรียน

คำชี้แจงครูปลายทาง

๑. ครูอ่านคำชี้แจงใบงานที่ ๑ เรื่อง อาณาจักรไทย
๒. ครูเดินดูและให้คำแนะนำตามความเหมาะสม

ใบงานที่ ๑ เรื่อง อาณาจักรไทย

คำชี้แจง

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนระบายสีในกรอบข้อความอาณาจักรที่เป็นราชธานีของชาติไทยนับแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนเรียงลำดับอาณาจักรชาติไทยพร้อมบอกผู้สถาปนาอาณาจักร

ใบงานที่ ๑ เรื่อง อาณาจักรไทย (ตอนที่ ๑)

อาณาจักรอยุธยา

อาณาจักรศรีวิชัย

อาณาจักรธนบุรี

อาณาจักรพูนัน

อาณาจักรสุโขทัย

อาณาจักรรัตนโกสินทร์

อาณาจักรล้านนา

อาณาจักรล้านช้าง

อาณาจักรพุกาม

ใบงานที่ ๑ เรื่อง อาณาจักรไทย (ตอนที่ ๒)

๑.....

๒.....

๓.....

๔.....

เฉลยใบงานที่ ๑ เรื่อง อาณาจักรไทย (ตอนที่ ๑)

อาณาจักรอยุธยา

อาณาจักรศรีวิชัย

อาณาจักรธนบุรี

อาณาจักรพูนัน

อาณาจักรสุโขทัย

อาณาจักรรัตนโกสินทร์

อาณาจักรล้านนา

อาณาจักรล้านช้าง

อาณาจักรพุกาม

สรุป บทเรียน

อาณาจักรไทย

อาณาจักรชาติไทย มีความเป็นมายาวนาน มีอาณาจักร
ที่เจริญรุ่งเรืองในช่วงเวลาต่าง ๆ โดยประวัติศาสตร์จะ
เลือกนับ**อาณาจักรสุโขทัย**เป็นราชธานีแห่งแรกของคนไทย
ตามด้วย**อาณาจักรอยุธยา** **อาณาจักรธนบุรี** และ**อาณาจักร**
รัตนโกสินทร์ตามลำดับ

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง พ่อขุนศรีอินทราทิตย์

สิ่งที่ต้องเตรียมในชั่วโมงต่อไป

ใบงานที่ ๒ เรื่อง พ่อขุนศรีอินทราทิตย์

ดาวน์โหลดเอกสารเพิ่มเติมได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชา ประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

